

TE GAST

Bestaansrecht blijft stip aan de horizon

Ger Jaarsma van de Kredietbank benoemt de voordelen van een bestaansrecht, levensbudget of basisinkomen (LC 21 juli). Met een al drie ideeën voor de naamgeving van hetzelfde fenomeen. Verder stelt hij een overzichtelijke adequate financiering voor: op alle 'bijverdiensten' gewoon 50 procent belasting. Of – indien nodig - nog een stukje btw-verhoging.

Wij zijn erg blij met de discussie die Jaarsma aanzwengelt. Met zijn praktische invulling en suggesties aanvaardt hij de gedachte achter het 'bestaansrecht': iedereen heeft recht op een sober levensbudget, ongeacht zijn talenten of 'harde werken'. De loskoppeling van bestaansrecht en 'betaalde arbeid' is de centrale waardeverandering die aan onvoorwaardelijk basisinkomen ten grondslag ligt. Het klassieke arbeidsethos moet ter discussie worden gesteld.

Dan de suggesties. Hoe noemen we 'het'? 'Basisinkomen' is inmiddels een beladen begrip. 'Bestaansrecht' is politiek gezien ongetwijfeld een minder beladen term. Van links tot rechts zal iedereen vinden dat iedereen bestaansrecht heeft. Jaarsma geeft de voorkeur aan 'levensbudget'. Dat klinkt volgens ons minder krachtig emancipatoirisch, en meer bevoogdend. Niet iets om minder enthousiast van te worden? Maar goed. Wellicht is dit muggenzifterij.

De 1200 euro per maand? Dit lijkt in de goede richting te gaan en blijkt in eerste instantie boven het bijstandsniveau, maar door de toeslagen (huur, ziekteverzekering) komt het 'sociaal minimum' in de praktijk hoger uit. Het levensbudget moet hoog genoeg zijn om sober van te leven. Dat is meer dan het huidige bijstandsniveau. Aan de andere kant weten we niet precies wat het basisinkomen gaat doen met bijvoorbeeld huurprijzen en de prijs van arbeid. Misschien

Groninger stadstuinder Frans Ker-ver is de eerste Nederlander met een basisinkomen. FOTO JAN ZEEMAN

wordt het leven op den duur goedkoper.

Het financieringsvoorstel van Jaarsma getuigt van realiteitszin en doeltreffendheid. Uiteindelijk moet het levensbudget betaald worden uit belastingen. De exacte hoogte of variatie in de belastingen is vervolgens altijd een stevige politieke discussie, maar ook gewoon een kwestie van onderzoek en experiment.

We zijn het eens over het gegeven dat mensen graag blijven werken. Ook met een basisinkomen. Om het geld, maar vooral omdat de overgrote meerderheid graag zinvol bezig wil zijn en wil bijdragen aan de samenleving. En mensen die echt niet kunnen of willen werken, doen dat nu al niet. Daar zitten in ieder geval niet de praktische bezwaren.

Wij blijven pleiten voor onderzoek en experimenten. Levensbudget blijft voorlopig nog de stip aan de horizon. Onvermijdelijk en praktisch, dat wel.

Binnenkort openen wij een website waar alle innovatieve ideeën rondom basisinkomen samen kunnen komen en waar discussie kan plaatsvinden: basisinkomenfryslan.nl

BRIGITTA SCHEEPSMA
raadslid GrienLinks
Tytsjerksteradiel
JAN ATZE NICOLAI
raadslid PAL/GroenLinks